

انتشارات گنج علم

تحریم‌های اقتصادی و پولشویی سازمان یافته

نویسنده: مریم کرمی بروجنی

ویراستار: سعید طاووسی

صفحه آرا: سمیرا کایدی

طراح جلد: دلارام پری پیکر

ناشر: گنج علم

چاپ اول: بهار ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۳۲-۷۷۳۸-۱۳

بها: ۹۶۰۰۰ تومان

نشانی: شیراز، چهارراه ۱۵ خرداد، ابتدای خیابان قصردشت،

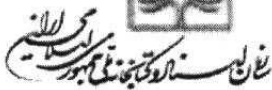
کوچه ۱، پلاک ۱

تلفن: ۰۷۱۳۲۳۰۴۰۱۷

آدرس سایت: www.gpub.ir

ایمیل: Ganjelpub@gmail.com

«کلیه ی حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.»

کرمی پروجنی، مریم، ۱۳۵۸-

تحریم‌های اقتصادی و پولشویی سازمان یافته / مریم کرمی بروجنی؛

شیراز: گنج عالم: ۱۴۰۰

شیراز: گنج عالم ۱۴۰۰

371

729-12-1

فيا

کتانامه: ص. [۱۳۷]-۱۴۶.

تحریم اقتصادی

Economic sanctions

بول شوي

Money laundering

تحریم اقتصادی -- ایران

Economic sanctions -- Iran

مسائل پولی-- ایران

Currency question-- Iran

بول شومې ، -- اېر ان

Money laundering -- Iran

ولشویی، -- ایران -- جنبه‌های حقوقی،

Money laundering -- Iran -- Legal aspects

01415THE

11/15/55

VE009.1

طلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

فهرست مطالب

.....	سخن نویسنده	۳
.....	پیشگفتار	۷
.....	فصل اول	۲۳
.....	نگاهی به مقوله تحریم	۲۳
.....	تحریم ها و علل آن	۲۴
.....	تقسیم بندی تحریم ها	۲۶
.....	اثرات تحریم	۳۳
.....	فصل دوم	۴۱
.....	ایران و تحریم	۴۱
.....	تاریخچه ی تحریم ها	۴۳
.....	هزینه تحریم بر کشور	۵۲
.....	نتیجه تحریم	۵۴
.....	علت شناختی جرم و شرایط اقتصادی ناشی از تحریم ها	۶۶
.....	فصل سوم	۸۷
.....	تحریم و جرم پولشویی سازمان یافته	۸۷
.....	جرم پولشویی و تعریف آن	۸۹
.....	انواع پول	۹۷
.....	مراحل عملیات پول شویی	۹۸

تعریف جرم سازمان یافته.....	۱۰۳
علل حقوقی گسترش جرایم سازمان یافته.....	۱۰۵
اهداف و آثار جرایم سازمان یافته.....	۱۰۷
مصادیق جرائم سازمان یافته.....	۱۱۰
رویکرد مجرمان به جرایم سازمان یافته.....	۱۱۱
آمار جرایم پولشویی سازمان یافته.....	۱۱۶
تبیین مجرمیت مجرمان جرایم سازمان یافته.....	۱۱۷
راهکارهای مبارزه با پول شویی.....	۱۲۱
مهم ترین مقررات جهانی درباره پول شویی.....	۱۲۵
دادگاه رسیدگی کننده به جرم پولشویی.....	۱۳۵
مجازات پولشویی.....	۱۳۶
فهرست منابع.....	۱۳۷

سخن نویسنده

تحریم‌ها، در حقوق و سیاست بین‌المللی مجموعه اقدامات، با ماهیت اجباری هستند که هدف آنها وادار ساختن دولت‌ها، بازیگران بین‌المللی یا افراد غیرمطیع به رعایت هنجار حقوق بین‌الملل یا پیروی از خواست و سیاست مورد نظر نهاد صادرکننده تحریم می‌باشد. از نظر فنی، این واژه هم برای اقدامات نظامی و هم اقدامات غیرنظامی به کار برده می‌شود. ولی عمدتاً از این واژه برای اقدامات غیرنظامی استفاده می‌شود. انگیزه، برای اعمال تحریم، ممکن است، پاسخ به نقض یک هنجار یا ممانعت از نقض آن باشد، اما در واقع انگیزه، برای اعمال تحریم، می‌تواند دستیابی به یک هدف در سیاست خارجی یا دستیابی به برخی امتیازات از کشور مورد تحریم باشد. تحریم، به طور عمومی به عنوان یک ابزار نیرومند شناخته می‌شود. بکارگیری این سلاح نیرومند، این نکته اخلاقی را بوجود می‌آورد که آیا آلامی که بر مردم آسیب‌پذیر کشور تحت تحریم وارد می‌شود، راه مشروعی برای اعمال فشار بر دولت مردان آن کشور محسوب می‌شود؟ دولت‌مردانی که رفتار آنها، به نظر نمی‌رسد که با وضعیت اسفبار اتباعشان تغییری پیدا بکند. هدف استفاده از تحریم‌های الزام‌آور به منظور اعمال فشار بر یک دولت یا یک بازیگر غیردولتی برای واداشتن آنها به پیروی از اهداف شورای امنیت، بدون استفاده از نیروی نظامی اعلام شده است.^۱ مقامات سازمان ملل اصرار

^۱ - UN website, www.un.org/sc/committees.

دارند تحریم‌های اقتصادی، اقدامات تنبیهی نیستند، بلکه؛ اقداماتی ترغیبی، برای تعدیل رفتار تحریم شوندگان محسوب می‌شوند. پطرس غالی، دبیرکل سابق سازمان ملل بر این عقیده بود که: "هدف تحریم، تعدیل رفتار عضوی است که صلح و امنیت بین‌المللی را به خطر افکنده است، نه تنبیه و یا انتقام". با این وجود، تحریم‌ها همواره پیامدهای ناخواسته و نامطلوب دارند. این تحریم‌ها موجب افزایش شدید مرگ‌ومیر کودکان گسترش فقر، مهاجرت، کمبود مواد غذایی و دارو، افزایش جرم و جنایت و سایر نابسامانی‌های اجتماعی و اقتصادی می‌گردد. امروزه، مهاجرت‌کنندگان و رفتارهای مجرمانه، به اقدام فردی و یا گروهی در قلمرو یک کشور محدود نمی‌شود و جامعه بشری با پدیده «جرایم سازمان‌یافته» روبروست که خاصیت گروهی و فرامرزی بودن آن، دل‌نگرانی‌ها و دغدغه‌های جدی را برای جامعه جهانی بوجود آورده است. در این خصوص پژوهش‌هایی در قالب کتاب و مقاله انجام شده، زوایا و ابعاد پنهان و پیدایی جرم مزبور، پژوهش‌های بیشتری را می‌طلبد.

۱ - بررسی سیاست کیفری ایران در قبال جرایم سازمان یافته، با رویکردی به حقوق جزای

بین‌الملل، نوشته: دکتر محمدابراهیم شمس ناتری.

- درآمدی بر درک جرم سازمان یافته، نوشته: محمدشریف بیسونی و ادوارد وتر، مترجم: محمدابراهیم شمس ناتری.

- جرایم سازمان یافته، نوشته: دکتر محمدابراهیم شمس (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران).

- جرایم سازمان یافته فراملی و عوامل آن، نوشته: عیدمحمد احمدی.

با توجه به ویژگی گروهی و فرامرزی بودن این جرم، در عرصه بین-المللی به صورت مشکل جهانی و بشری، ظهور پیدا کرده، از این رو، ضرورت تحقیق در مورد آن روشن می شود و باید با نگاهی کارشناسانه عوامل و راه کارهای مبارزه با آن، مورد بررسی علمی قرار بگیرد. برای جرم انگاری و شیوه مجازات مجرمان سازمان یافته در جامعه، می توان پول شویی را در قالب ساحل نجات جرایم سازمان یافته در نظر گرفت. شاید پول شویی، به عنوان یک جرم بدون قربانی به نظر برسد و هیچ یک از حالت های ناخوشایند مانند احساس بی اطمینانی یا ترس ناشی از جرائمی چون: قتل، سرقت و سایر جرایم سازمان یافته، درباره آن صدق نکند. اصطلاح پول شویی، نزد ایرانیان غریب و بعید است؛ یعنی: بعضی از شهروندان نسبت به این لفظ بی اطلاع هستند و حتی ممکن است، تعبیری مثبت تلقی شود؛ اما؛ در فرهنگ حقوقی پول شویی پدیده ای است نااهمگون با اجتماع و اقتصاد و از نظر اقتصادی، مضر است. پول شویی، یکی از جریان های تجارت مجرمانه جهانی تلقی می شود؛ زیرا ناشی از فعالیت های اقتصادی ناسالم بوده و نقش اساسی آن؛ ترغیب یا تسهیل فعالیت بزه کاران یا تقویت جرایم سازمان یافته است. این پدیده، تهدیدی جدی علیه اقتصاد ایران و جهان محسوب شده و سبب می گردد، فعالیت اقتصاد خصوصی، دولتی و تعاونی از مسیر اصلی خود خارج شود و به یک جریان ناصحیح بدل گردد. پول شویی را عموماً عارضه ای ثانوی و متقارن با جرم مستند، مانند؛ قاچاق مواد مخدر، سرقت، کلاهبرداری،

تحصیل مال نامشروع از طریق اختلاس و سایر جرایم سازمان یافته می-
 دانند. با آشکار شدن تهدیدهای جهانی ناشی از پولشویی، دلایل مبارزه
 با آن نیز افزایش یافته است. ناشناخته ماندن آثار زیانبار پولشویی، برای
 اقتصاد ایران موجب شده است که؛ تاکنون عزمی جدی یا حساسیتی
 ویژه برای رویارویی با این پدیده، در کشور بوجود نیاید. با وجود این،
 اقداماتی نیز برای حل این معضل صورت گرفته است. از جمله؛ در
 سال‌های اخیر، قانون مبارزه با پولشویی، از سوی مجلس شورای
 اسلامی تصویب و برای اجرا، ابلاغ شده است؛ اما؛ بیم آن وجود دارد
 که این قانون نیز مانند بعضی از قوانین، همچون؛ قانون نحوه اجرای
 اصل چهل و نهم قانون اساسی و قانون مجازات اخلاف گران در نظام
 اقتصادی کشور، مصوب نوزدهم آذرماه یک هزار و سیصد و شصت و نه،
 متروک بماند یا کاربردی فعال نداشته باشد.